

Dosarul nr. 2ra-25/23
2-19069196-01-2ra-05012023

Prima instanță: (Judecătoria Chișinău, sediul Centru) Al. Sandu
Instanța de apel: (Curtea de Apel Chișinău) A. Panov, O. Cojocar, M. Anton

Î N C H E I E R E

01 februarie 2023

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al
Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Galina Stratulat
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Donici Ricu,
reprezentat de avocatul Mocanu Serghei,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Donici Ricu
împotriva lui Ceamian Stanislav, intervenient accesoriu CA "Donaris Vienna
Insurance Group" SA cu privire la repararea prejudiciului material și moral și
compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 16 iunie 2022,

c o n s t a t ă :

La 07 decembrie 2018, Donici Ricu a depus cerere de chemare în judecată
împotriva lui Ceamian Stanislav, intervenient accesoriu CA "Donaris Vienna
Insurance Group" SA cu privire la repararea prejudiciului material și moral și
compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii, Donici Ricu a menționat că la data de 05 septembrie
2018, în jurul orelor 00:22, se deplasa la volanul automobilului de model
"Mercedes" pe str. A. Russo, mun. Chișinău, fiind tamponat de automobilul de
model "Audi", condus de Ceamian Stanislav, în stare de ebrietate alcoolică
avansată, în rezultatul căruia a fost deteriorat automobilul de model "Mercedes".

Prin decizia agentului constator din 20 octombrie 2018, Ceamian Stanislav
fost recunoscut vinovat de comiterea accidentului rutier, fiindu-i aplicată sancțiune
sub formă de amendă în mărime de 30 unități convenționale și 6 puncte de
penalizare.

De asemenea, reclamantul a invocat că deoarece a fost recunoscut în calitate
de victimă în procesul contravențional, a fost nevoit să angajeze un avocat, pentru
serviciile căruia a achitat suma de 2 000 lei.

La fel, a specificat că în temeiul contractului de răspundere civilă, Ceamian Stanislav a asigurat răspunderea civilă față de terți la CA "Donaris Vienna Insurance Group" SA, fapt ce se confirmă prin polița de asigurare din 12 ianuarie 2018.

Astfel, la 02 noiembrie 2018, CA "Donaris Vienna Insurance Group" SA i-a achitat cu titlu de despăgubire de asigurare pentru cazul asigurat suma de 104 936,13 lei, totodată a apreciat valoarea rămasă a automobilului de model "Mercedes" la suma de 30 053,27 de lei.

Totodată, potrivit Raportului de evaluare a pagubei din 03 octombrie 2018, prejudiciul material cauzat automobilului de model "Mercedes" în rezultatul accidentului rutier a fost estimat la suma de 129 635,29 de lei, iar valoarea pieselor din automobil a fost evaluată la suma de 30 053,27 de lei.

Însă, reclamantul a specificat că a înstrăinat piesele rămase din automobilul de model "Mercedes" la prețul de 10 000 lei.

Concomitent, reclamantul a relevat că în rezultatul accidentului rutier, i-au fost cauzate vătămări corporale.

Donici Ricu a solicitat încasarea de la Ceamian Stanislav a sumei de 20 053,27 de lei cu titlu de prejudiciu material ce constituie diferența dintre prețul rămășițelor automobilului de model "Mercedes" stabilit de asigurător și suma cu care a fost încasată din vânzarea pieselor rămase din automobilul avariat, încasarea sumei de 24 699,16 lei cu titlu de prejudiciu material ce constituie diferența dintre despăgubirea achitată de asigurator și despăgubirea real stabilită potrivit raportului de evaluare din 03 octombrie 2018, încasarea sumei de 50 000 lei cu titlu de prejudiciu moral, încasarea sumei de 2 000 lei cu titlu de prejudiciu material ce constituie plata pentru asistența juridică acordată în cadrul procesului contravențional, încasarea sumei de 2 081,51 de lei cu titlu de cheltuieli de achitare a taxei de stat și suma de 10 000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică.

Prin hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 29 noiembrie 2021, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Donici Ricu.

S-a încasat de la Ceamian Stanislav în beneficiul lui Donici Ricu suma de 20 000 lei cu titlu de prejudiciu material cauzat prin accidentul rutier, suma de 2 000 lei cu titlu de prejudiciu material ce constituie plata pentru asistența juridică acordată în cadrul procesului contravențional, suma de 660 de lei cu titlu de taxă de stat și suma de 100 lei cu titlu de cheltuieli de citare publică.

În rest, acțiunea a fost respinsă.

Pentru a se pronunța astfel, prima instanță cu referire la circumstanțele cauzei a reținut că la 05 septembrie 2018 în jurul orei 00:22, în timp ce se deplasa cu automobilul propriu de model "Mercedes" pe strada Alecu Russo mun. Chișinău, Donici Ricu a fost tamponat de automobilul de model "Audi", condus de Ceamian Stanislav în stare de ebrietate.

Prin decizia agentului constatator din 20 octombrie 2018, Ceamian Stanislav fost recunoscut vinovat de comiterea accidentului rutier, fiindu-i aplicată sancțiune sub formă de amendă în mărime de 30 unități convenționale și 6 puncte de penalizare.

La data de 02 noiembrie 2018, CA "Donaris Vienna Insurance Group" SA, ținând cont de faptul că Ceamian Stanislav a dispus de polița de asigurare valabilă RCAI nr.003714941, a achitat lui Donici Ricu cu titlu de despăgubire pentru cazul asigurat suma de 104 936,13 lei.

La fel, instanța a stabilit că asiguratorul a apreciat valoarea rămasă a automobilului deteriorat "Mercedes" la suma de 30 053,27 de lei, iar potrivit raportului de evaluare a pagubei din 03 octombrie 2018, prejudiciul material cauzat automobilului de model "Mercedes" în urma accidentului a fost determinat la suma de 129 635,29 de lei, iar valoarea rămasă a fost apreciată la suma de 30 053,27 de lei.

Instanța a stabilit că reieșind din art. 2 din Legea 414/2006, anume CA "Donaris Vienna Insurance Group" SA este obligată să despăgubească prejudiciile cauzate prin accidental produs din vina persoanei asigurate de Ceamian Stanislav la data de 05 septembrie 2018 de autovehicul în perioada de valabilitate a contractului de asigurare.

La fel, instanța a constatat că repararea prejudiciului de către Compania de asigurare, include în sine nu numai diferența dintre valoarea autovehiculului la data producerii accidentului și valoarea rămasă, dar și repararea prejudiciului după valorificarea integrală a autovehiculului în cazul daunei totale (art. 23(11) din Legea 414/2006.

Deci, concluzia instanței de fond a fost fortificată, inclusiv prin prisma prevederilor art. 16 din Legea 414/2006, care stipulează situațiile în care Compania de asigurare nu repară pagubele, însă la ca, instanța a identificat că situațiile descrise de reclamant nu sânt exceptate de lege pentru compensare deplină din partea asiguratorului, cu excepția prejudiciului moral cauzat lui Donici Ricu, care urmează a fi reparat de autorul prejudiciului.

Astfel, prima instanță a concluzionat că deteriorarea automobilului de model "Mercedes" constituie o consecință anume a acțiunilor culpabile ale lui Ceamian Stanislav care a comis o contravenție în raport cu Doici Ricu, legătura de cauzalitate între fapta ilicită și consecințele prejudiciabile este cert stabilită.

Astfel, cu referire la quantumul reparației pentru prejudiciul moral cauzat reclamantului, instanța a reținut că reparația prejudiciului moral trebuie să fie echitabilă dar nu excesivă, iar raportând această concluzie la circumstanțele speței, instanța a conchis că corespunde criteriilor nominalizate suma de 20 000 lei din 50 000 solicitate, având în vedere că atentatul pârâtului asupra valorilor indicate supra este inadmisibil și ilicit, dar concomitent și faptul că parțial prejudiciul moral este compensat prin însăși constatarea faptei comise de Ceamian Stanislav și sancționarea contravențională a acestuia în scopul restabilirii unei echități sociale, situație care denotă inadmisibilitatea adjudecării unei sume mai mari a compensației, decât cea indicată, deoarece în caz contrar va fi încălcat principiul echității și proporționalității compensației, ce vor fi încălcate și în cazul adjudecării unei sume mai mici.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 16 iunie 2022, s-a respins apelul declarat de Donici Ricu, reprezentat de avocatul Mocanu Serghei, s-a admis apelul declarat de Ceamian Stanislav, reprezentat de avocatul Pantaz Vladislav și s-a

modificat hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 29 noiembrie 2021, prin micșorarea sumei taxei de stat încasate de la 660 lei până la 150 de lei.

S-a încasat de la Donici Ricu în beneficiul lui Ceamian Stanislav suma de 115 lei cu titlu de taxă de stat achitată în instanța de apel.

În rest, hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 29 noiembrie 2021 a fost menținută.

La 07 decembrie 2022, Donici Ricu, reprezentat de avocatul Mocanu Serghei a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea hotărârilor judecătorești, cu emiterea unei noi hotărâri, prin care acțiunea să fie admisă integral.

Recurentul Donici Ricu, în motivarea recursului a invocat că instanța de apel, contrar prevederilor art. 362 din Codul de procedură civilă, a admis apelul depus de avocatul Pantaz Vladislav în interesele lui Ceamian Stanislav depus la 13 iunie 2022, deși era depus cu omiterea termenului.

De asemenea, a menționat că respingerea cerințelor este total nemotivată, fapt ce denotă că instanțele de judecată au emis hotărâri nemotivate și contradictorii.

La fel, a specificat că la stabilirea prejudiciului moral, instanțele urmau să rețină faptul că la momentul cauzării vătămării corporale, Ceamian Stanislav conducea automobilul fiind în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat (comă alcoolică).

Totodată, în opinia recurentului, instanțele urmau să încaseze integral suma solicitată de 10 000 lei cu titlu de prejudiciu material ce constituie plata pentru asistența juridică acordată în cadrul procesului contravențional.

Prin urmare, a relevat că cele relatate indică la examinarea superficială a apelului, or, soluția instanțelor de judecată nu conține o argumentare clară din care să rezulte procesul deliberări și adoptării soluției la care s-a ajuns.

La 05 ianuarie 2023, instanța de recurs a expediat în adresa intimatului copia recursului, însă plicul expediat în adresa lui Ceamian Stanislav a fost restituit cu mențiunea "necunoscut" (f. d. 8-9 Vol. II).

Cu referire la termenul de declarare a recursului, instanța de recurs menționează că, Curtea de Apel Chișinău a emis dispozitivul deciziei la 16 iunie 2022, care a fost expediată în adresa avocatului Mocanu Serghei la data de 11 octombrie 2022 prin intermediul poștei electronice (f. d. 228 Vol. I).

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Recursul a fost declarat la 07 decembrie 2022, respectiv se consideră depus în termenul prevăzut de art.434 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a

temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Examinînd temeiurile recursului completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține, că examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise (Golder împotriva Regatului Unit, p.38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), p. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, p. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, p. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept

național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (a se vedea Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de Donici Ricu, reprezentat de avocatul Mocanu Serghei, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se declară inadmisibil recursul înaintat de Donici Ricu, reprezentat de avocatul Mocanu Serghei.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Galina Stratulat

Victor Burduh